

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertiu[m]: e[st] repletio[n]is manifestatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. Pro festo pente. De myste

los venit metens carnali subito in sui
amore mutantur. Hec ille. Ambro. Ne/
scit tarda molimina spūsceti grā. Hec ille
Qui igis fieret p̄dictus sonus repētūs et
impleref tota dom⁹ illa spū vehementi ap/
paruerit eis: q̄ sc̄z erat ibi sedētes disper/
rite lingue tāq̄ ignis. i. radū ignei in mo/
du linguaꝝ inludentes capitibꝫ singulorū
Et tuc repletis sūt oēs spūsceti. Ignis q̄p̄
pe ille nō erat spūscetus; h̄ tātūmo signū
ipius. Sicut aut̄ dicit Ber. in ser. Venerat
tūc spūscetus in linguis igneis ut ver/
ba ignea loqr̄t et legē igneā lingue igneē
p̄dicaret. Hec ille. Apparuit aut̄ in spe/
cie ignis cui⁹ rationē assignat raban⁹ d̄c/
ses. Ignis istas habz naturas purgat et
lefacit et illuminat: similiter spūs purgat
corda: teprē excutit: ignotias illustrat.
Hec Raban⁹. Primo itaq̄ purgat corda
exurēdo petā. Sach. xii. Per igne vram
eos sic virū argentū: h̄ etiā igne virū pere/
bat ppbeta d̄. Et renes meos et cor meū
Et Esa. iiiij. Si sanguinē bierusale laue/
rit de medio ei⁹ in spū tūctū et spū ardo/
nis. Secundo teprē excutit. Ut de illis
q̄s replet spūscetus. d̄ Rhom. xij. Spū
feruetes. Bre. in homel. Fortis apparēbit
linguis igneis: facta sūt corda flammātia
H̄de. In igne apparuit spūs: q̄ ab oī co/
de q̄d replet corporē frigoris excut et h̄ i
desiderio sue osernitatis accedit. Hec ille.
Ber. Spūs iste sup aplōs in igne appa/
rui: q̄s enim repletevit spū feruere facit.
Hec ille. Lertio ignorantias illustrat.
Sap. x. Sensum aut̄ lūū q̄s sc̄t nisi tu
dederis sapientia et misericordia spūscetu mū
de altissimis. Et. i. Lop. iiij. Nobis aut̄
reuelauit deus p spū suū. Ber. Spūs in
igne apparuit q̄s repletevit veritatem
cognoscere facit. Hec Ber. Qn̄ itaq̄ h̄o
recte cognoscit et discernēdo recte p̄sidet
rat et recte iudicat q̄ sūt agenda: q̄ credēt
daq̄ grecis eda: q̄ fugienda: q̄ sperandaret
q̄ horreclā signū habz q̄ est in eo spūs d̄:
q̄ ad ista nō sufficit cognitio naturalis: p
pter quod apls. i. Lop. iiij. Nos nō spūm
hui⁹ mūdi accepim⁹ h̄ spū q̄ ex deo est ut
sciamus q̄ a deo donata sūt nobis. Et ins/
fra. Dialis h̄o nō peipit ea q̄ sūt spūs dei.
Stultitia em⁹ est illi et nō p̄t intelligere
q̄d spūs exāinas. Spūalis aut̄ iudicat

oia. i. discerne. Spūs em⁹ ut ibidē d̄ oia
scrutat etiā p̄tuda dei. Hec ibi. Hec igit
discretio signū est q̄ spūs dei est in hoie,
Vñ d̄r. i. Jo. ii. Unctionē habet; a sc̄to et
notis oia. Hec ibi. De illustratione autes
mēt̄ et reponit excusior̄ q̄ sit a spūscetu di
cit Ber. in ser. Profecto spūscetus mot
net et docet. Memorie suggestit bona i co
gitatiōibꝫ letis atq̄ ita ignauia nfam teſ
potemq̄ repellit. Propterea q̄tis huic
moi suggestionē boni corde tuo senseris:
da honore deo viuo et age reuerentia spū
sc̄to cui⁹ vox sonat in auribꝫ tuis. Ipnā
q̄ est q̄ loqtur iusticiāt̄ i euāgelio habes
q̄ ip̄e suggesteret vob̄ oia q̄cūq̄ dixerit vos
bis. Et aduerte q̄ omiserit. Ille vos do/
cebit oia. Hec ille. Idē ibidē. Lū adue/
do: instruendo: iſſificiendo: loquens in cog/
itatiōibꝫ n̄m ſemiḡ vt audiam⁹ et nos qd
loqūs in nob̄ dñs d̄rōne illuminans;
voluntate instāmas. Nū tibi videt q̄ tota
domū impleuerūt disperrite lingue tāq̄
ignis. Sunt aut̄ disperrite lingue ppter
multiplices cogitatiōibꝫ h̄ eap̄ multiplex
itas et uno lumine veritas et uno feruor
re charitatis fit tāq̄ ignis. Hec ille. Sic
itaq̄ dictū est de sc̄to proposito. s. de oī
poſtrop̄ repletevō.

Lertio circa illud p̄mu
mysteriū considerāda ē repleteois manifeſta
tio de q̄ d̄r Act. ii. et in epla hōd. Et cepe
rūt loq̄ variis linguis pur spūscetus dād
bat el. q̄ illis: q̄ ē tātūd̄ singulis putuſt
j. Lop. xij. Loqbāk inq̄ varis linguis sic
etia q̄ uno aplōp̄ leq̄ntē puta petro hō
mines diuerſaz linguaꝝ finōne sūn intel
ligebāt: et verbū ſemel ab ore petri plati
in auribꝫ diuerſoꝫ recipiebat ſic diuerſis
fullis plati. Hebreis qd̄ videbat petr⁹
hebræo loq̄: grecis aut̄ grece: latiniſ la
tine: cu tñ vñz et id spūs pſſeret. Et hoc
erat milt̄ mirabile. Spūscetus ei eiſ lo
qbaſ q̄ ip̄is inspirauit oīm linguaꝝ notis
ciā. Illuxa qd̄ leḡt Sap. xvi. Spūs dñi
repletevit orb̄ terraz et h̄ qd̄ p̄tinet oia ſc̄iaſ
bz voeſ. i. linguaꝝ, ac̄ dicere. Spūſtan
ctus repletevit orb̄ terraz dedit apls ſc̄iam
linguaꝝ. Lōſiderem⁹ h̄ milt̄plice vñ be

rio sc̄ificatiue repletōis F. LXII

nigritate d̄miaz. Disciplos em̄ suos tri/
stes qdē desua absentia z tūsidos, nec ea
perent a dueis nō p̄misit in rāto timorez
dsolatōe gmancere diu; s̄z sic eis p̄misera
J̄o. xiiij. ne eos reliqū orphanoz s̄ sp̄m
paracterū dedit eis. S̄z z p̄siderāt̄ dei
sapiaz simul z p̄tutē. Non em̄ litteratos z
būana sapia p̄ditos viros elegit: h̄ illi/
teratos z simplices q̄s t̄ p̄sp̄sc̄ti dato
nē stat̄ oī scientiā lumine illustravit; z
om̄ genera lingua p̄fecte edocuit. J̄o ce
perut loq̄ varijs linguis q̄d manifestat;
bat plenitudo sp̄p̄sc̄ti sibi data. Est autē
notadū q̄ triplex ē signū plenitudinis qd̄
fuit in apostolis. **D**uūmā ē nō resonat:
vt p̄t̄ in dolio qd̄ eū plenū ē non resonat.
Vñ de martyribz q̄ pleni erat sp̄p̄sc̄ti can
tar ceca. Nō murmur resonat n̄ q̄rimonia
z. Gre. Qui lugna degustat inferiora ei
quoniam portat. Nā sic d̄ R. viij. Ipse
sp̄s adiuuat infirmitate n̄ram. vt se oia
aduersa possim⁹ cum patiētia sustinere.
Hoc itaq̄ signū habuerūt apli q̄r in tri/
bulatoibz nō resonabāt p̄ impatiētia neg
murmurabāt; curr⁹ em̄ h̄u vnc⁹ nō mur
murat sub onere. Vñ de ipsi d̄ Acf. v.
Ibā gaudētes a p̄specti. Siliū q̄ digni
habiti s̄t̄ p̄ noīe ielū q̄meliā pati. Hec
ibi. S̄z sc̄endū q̄ mlti seip̄os existimant
bonos q̄ vix vnu p̄bū patiētia suscipiant
h̄immediate. Qm̄oī alios etiāz perturbant.
Gre. Qualis vnuq̄s apud se lateat illas
ta p̄tumelia p̄bat. **S**ed m̄ signū est nō
plus recipere seu faceretē h̄c. Quādo ei
vas alioz h̄re plenū et aliud recipere nō
pot. Sic sc̄i q̄ h̄re plenitudinē grē nō p̄st
recipere alioz līgē d̄lectiōis carnalis aut
terrene. J̄o. iiiij. Qui biberit ex aqua quā
ego dabo nō sitet vnc⁹. Et Gal. v. Sp̄u
ambulate z carnis p̄siderāda nō p̄siceretis:
q̄. Ambro. Gustato sp̄u despiciois ca
ro. Chrys. Vere nō est sūg terra qd̄ amet
q̄ donū dei in veritate gustauerit. Aug⁹.
Qui biberit ex fluvio paradisi culus vna
gutta maior et oceanō restat vi in eo sitz
but⁹ mūdi extincita sit. Hec ille. Hoc si
gnū habuerūt apli q̄ oī ap̄t̄ch̄m reliq̄
tūt z nūl sp̄u h̄re voluerūt. Vere ple
nus erat sp̄p̄sc̄ti q̄ dicebat P̄bil. iij. Qia
strūmētū fecit arbitroyt p̄pm lucifaciā
Tertium signū est sup̄effluere: ut pat̄z in
fluvio inundante. Eccl. xxiiij. Qui implet
q̄sī phison sapientiā. Ad Alterā illi⁹ fluny
xp̄iū est sūg effluere z circūadiacētia irri
gare. S̄t apli cepēt effluere: q̄ ceperē
loq̄ varijs linguis. Ubi dī. glo. Ecce signū
plenitudinis: plenū vas erūpt. Ignis in
sinu nō p̄t occultari. Ceperūt itaq̄ cir
cūadiacētia irrigare: vñ petrus statim p̄t
dicere cepit z tria milia cōvertit illa die.
Lū igif alioz ex bono affectu z desiderio
laborat p̄ salutē alioz eos instruēdo z ex
hortando signe est plenitudinis sp̄p̄sc̄ti.
Est tñ adverrendū fm̄ Tho. j. q. q. ar.
v. q̄ null⁹ p̄t certitudinalis sc̄ire se habe
reſt. nūl p̄ reuelationē sp̄eale. vñ d̄r Job.
xxxvij. Ecce d̄r magn⁹ vñces sc̄iam noī
strā. J̄o ei⁹ ableniā vñ p̄stia in nob̄ p̄ c̄r̄
titudinē cognosci nō pot. Iuxta illd̄ Job
ix. Si venerit ad me nō videbo eū: si autē
abierit nō intelligā. J̄o d̄r Eccl. ix. Sūt
iusti atq̄ sapientes z eoz oga in manu dei
z tñ nemo seit vtrū amēte velodio dign⁹
sit. J̄o dicebat paul⁹. j. Lox. iij. S̄z neq̄
meip̄n iudico. Qui aut̄ me iudicat dñs ē
P̄t̄ in alioz plecturalibz p̄ alioz signa co
gnoscere se h̄p̄ grām sp̄p̄sc̄ti inqñtū p̄t̄
p̄t̄ se delectari in deo z p̄t̄enerē res mun⁹
danās z inqñtū nō ē sibi p̄sc̄i alicui⁹ p̄t̄
mortalis. Ista tñ cognitio ē ip̄fecta. Vñ
paul⁹. j. Lox. iij. Nūl m̄bi p̄sc̄i sum
h̄z nō i h̄ iustificat⁹ sūz. h̄ mōgūl cōgnosci
p̄t̄ plenitudo sp̄p̄sc̄ti z tria p̄dicta signa.
Hec d̄ certis p̄p̄sito circa p̄mā m̄ſte
riū sc̄z de repletōis manifestatiōe.

Quarto circa illd̄ myz

sterū ē p̄siderāda manifestatiōis admira
tio. Tūc em̄ sc̄i legis Acf. ii. in ep̄la bō.
Erāt in hierliniū judiciū viri religiosi z p̄ter
eos mlti alii sup̄genitētes fere ex oī natōe
q̄ sub celo ē q̄mīk̄ capiūtūtibz dispergi
fuerāt iudei z p̄cipue sub antiocho. Et tūc
ad d̄iē festū zuenerāt. Audito igif frago
re q̄ insounerat in aere: zuenerūt oī ad
discipulos z mirati sūt z iusti qm̄ audieb
at vnuq̄s lingua sua illos loquentes.
Vñ stupebat dicentes. Nōne ecce oīs isti
q̄ loquūt galilei s̄t̄. Et quō nos audiūm⁹
vnuq̄s lingua n̄ram in q̄ nati sum⁹ z c̄.
Quidnam vult hoc esse? Alij autem irr̄ib
debant dicentes: quia multo plenī sunt.
id est yehementer ebr̄. Bernard⁹. Uet